

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
Participation in the Development Plan of Muang Bangkruai Municipality,
Nonthaburi Province

ภาวิช รุจาฉันท

Phawat Rujachan

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Graduate School, Southeast Asia University, Thailand

E-mail: prujachan@gmail.com

Received: 2023-05-22; Revised: 2023-06-27; Accepted: 2023-06-28

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการมีส่วนร่วมกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ประชาชนของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 400 ราย ในพื้นที่เทศบาลเมืองบางกรวย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยมีดังนี้:

1) ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย มีค่าเฉลี่ยระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ (1) ด้านความรู้ความเข้าใจ (2) ด้านผู้นำชุมชน (3) ด้านทัศนคติ (4) ด้านการจูงใจ

2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย แตกต่างกันไป

3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการมีส่วนร่วมกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย ปัจจัยในการมีส่วนร่วมประกอบด้วย ด้านผู้นำชุมชน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย เท่ากับ .545**, .524**, .572**, .565** ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ตามลำดับ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การจัดทำแผนพัฒนา, เทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the level of participation in the preparation of the Bang Krui Municipality Development Plan, 2) compare participation in the preparation of Bang Krui Municipality Development Plan, and 3) study the relationship between factors of participation and the level of participation in the preparation of Bang Krui Municipality Development Plan. This study was a quantitative research. The population used in this research consists of the people of Bang Krui Municipality, Nonthaburi Province. The sample for the research was comprised of 400 voters aged 18 years and over obtained by simple random sampling using a Taro Yamane Table in Bang Krui Municipality Area. The tool used for data collection was a questionnaire, statistical data analysis were mean, standard deviation, t-test, F-test, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The results of the study were as follows:

1) The level of participation in the preparation of the Bang Krui Municipality Development Plan. They had a high level mean considering each aspect in descending order as follows: (1) Cognitive aspect. (2) Community leaders. (3) Attitude, and (4) in terms of motivation.

2) Comparison of participation in the preparation of the Bang Krui Municipality Development Plan. Classified by personal factors, including gender, age, education level, occupation, monthly income Different people have different levels of participation in the preparation of the Bang Krui Municipality Development Plan.

3) The relationship between factors of participation and the level of participation in the preparation of the Bang Krui Municipality Development Plan. Participation factors include community leaders in terms of cognition, motivation, and attitude, the correlation with the level of participation in the development of Bang Krui Municipality Plan was $.545^{**}$ $.524^{**}$ $.572^{**}$ $.565^{**}$ at a significant level. at 0.01, there was a moderate correlation, respectively.

Keywords: participation, development plan, Bang Krui Municipality Nonthaburi Province

บทนำ

การพัฒนาท้องถิ่นจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนจะมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบของประชาชน เมื่อเกิดการพัฒนาท้องถิ่นและประชาชนมีส่วนร่วมก็จะเกิดการบริหารงานแบบธรรมาภิบาล (Good Governance) ถ้าหากประชาชนมีส่วน

ร่วมในการปกครองตนเองสูง โครงการหรือกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นก็จะตรงตามความต้องการของประชาชน ทำให้เกิดพลัง ทำให้เกิดความสำเร็ตามทีคาดหวังไว้ การพัฒนาท้องถิ่นก็จะทำได้อย่างรวดเร็ว นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่นและประเทศชาติ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ มาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองคือ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดระบบการคมนาคมขนส่ง การจัดสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การส่งเสริมอาชีพและพาณิชยกรรม การจัดการวิจัยส่งเสริมกีฬาและการท่องเที่ยว การสังคมสงเคราะห์ การจัดการที่อยู่อาศัยและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การรักษาศิลปวัฒนธรรม การส่งเสริมประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดระบบสาธารณสุข การจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2548)

การจัดทำแผนพัฒนาต้องมีลักษณะของแผนที่มีการบูรณาการต้องเป็นแผนที่ครอบคลุมปัญหาทุกด้านที่เกิดขึ้นจริงในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและต้องตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อย่างไรก็ดี แม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีอำนาจหน้าที่เพิ่มมากขึ้น แต่ส่วนใหญ่ ยังคงมีทรัพยากรจำกัด ทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความโปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นของตน แผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งในปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนเป็นแผนยุทธศาสตร์ อันเป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดแผนสามารถตอบสนองต่อการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และสามารถบ่งชี้ความสำเร็จของแผนได้ด้วยเหตุที่การวางแผนมีความสำคัญ 5 ประการ คือ (1) เป็นการลดความไม่แน่นอนและปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (2) ทำให้เกิดการยอมรับแนวความคิดใหม่ ๆ เข้ามาในองค์กร (3) ทำให้การดำเนินการขององค์กรบรรลุเป้าหมายที่ปรารถนา (4) เป็นการลดความสูญเสียเปล่าของหน่วยงานที่ซ้ำซ้อน และ (5) ทำให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงาน (กรมการปกครอง, 2547)

แผนชุมชนเป็นกิจกรรมหนึ่งของสถาบันการปกครอง เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาชุมชนซึ่งเป็นช่องทางให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาชุมชนตนเอง และยังเป็นเหมือนคู่มือให้กับชุมชนในการปฏิบัติงานตามแผน/กิจกรรม/โครงการ ที่วางไว้ได้อย่างมีทิศทาง นอกจากนี้ยังสามารถใช้เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ที่เกี่ยวข้องได้ แผนชุมชนที่ดีต้องเป็นแผนชุมชนที่เกิดจากคนในชุมชนร่วมลงมือทำทุกขั้นตอน ในคู่มือการทำแผนชุมชนของกรมการพัฒนาชุมชนกำหนดว่าหน้าที่หลักของแผนชุมชนคือเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนจากฐานรากขึ้นไปสู่นโยบายพัฒนาตำบลระดับบน (Bottom Up) โดยเริ่มจากการกระตุ้นจิตสำนึก และความรับผิดชอบของประชาชนในชุมชนให้มีจิตสาธารณะ และร่วมกันคิด ร่วมกันจัดหาข้อมูล ร่วมกันเรียนรู้ วิเคราะห์เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตน กระบวนการจัดทำแผนชุมชนเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง จะเห็นว่าความสำคัญของแผนชุมชนสามารถเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาประเทศได้ (กิ่งแก้ว สุวรรณศิริ, นพพร จันทรรักษ์ และนรินทร์ สังข์รักษา, 2559) แต่จากงานการวิจัยโครงการจัดทำระบบ

ฐานข้อมูลแผนชุมชนสำหรับบูรณาการการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยปี 2555 พบว่าหลายหมู่บ้านยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชุมชนขาดความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการจัดทำแผนชุมชน นอกจากนี้ในงานวิจัยของนักวิชาการหลายท่านยังพบประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนค่อนข้างน้อย คือไม่ได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม หรือวางแผนอย่างจริงจัง ทำให้ภาครัฐดำเนินการพัฒนาไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของชุมชน และจากการศึกษาของ อนุพนธ์ ฐิติวร (2552, หน้า 82,87) พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนชุมชน ได้แก่ ขาดการเตรียมความพร้อม การจัดลำดับความสำคัญของปัญหามีน้อย การกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาไม่ชัดเจน การวิเคราะห์ความสอดคล้องของโครงการไม่ชัดเจน ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่มีน้อย และการมีส่วนร่วมในการติดตามและการประเมินผลน้อย ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนชุมชนอยู่ในระดับน้อย แกนนำบางส่วนยังไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจในลำดับขั้นของกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่สำคัญคือการขาดความร่วมมือระหว่างแกนนำกับประชาชน รวมทั้งการขาดงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดทำแผนชุมชนและการขาดแคลนเอกสารทางวิชาการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการจัดบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เข้าถึงการบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน สร้างความผูกพัน ความเชื่อมั่น ความรักต่อชุมชนที่อาศัยและศรัทธาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็จะนำไปสู่ความร่วมมือของประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดทิศทางและวางแผนพัฒนาท้องถิ่น กำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนได้เป็นอย่างดี (ปิยะมาศ สินธุพาศี, 2562)

เทศบาลเมืองบางกรวยปัจจุบันมี 49 ชุมชน จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งสุขาภิบาลวัดชลอ และสุขาภิบาลบางกรวย ขึ้นเป็นเทศบาลตำบลบางกรวย เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2537 โดยครอบคลุมพื้นที่ 8.4 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยสองตำบล คือตำบลบางกรวย ครอบคลุม 9 หมู่บ้าน และตำบลวัดชลอ จำนวน 10 หมู่บ้าน สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีคลองไหลผ่านหลายสาย เช่น คลองบางกอกน้อย คลองบางกรวย ฤดูน้ำหลากมักประสบปัญหาน้ำท่วมเสมอเกือบทุกปี เดิมอาชีพของประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเพาะปลูก แต่ในปัจจุบันพื้นที่เดิมที่เคยเป็นสวนผลไม้ และมีเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานครค่อยๆ เปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่อยู่อาศัยของประชาชนในรูปบ้านจัดสรร และโรงงานอุตสาหกรรม สภาพส่วนใหญ่เป็นชุมชนเมืองที่มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ต่อมาวันที่ 17 ธันวาคม 2545 ได้มีพระราชกฤษฎีกา (เล่มที่ 119 ตอนที่ 122 ก. ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2545) จัดตั้งเทศบาลเมืองบางกรวยโดยเปลี่ยนแปลงฐานะจากตำบลบางกรวย เป็นเทศบาลเมืองบางกรวย

จากความสำคัญของการจัดทำแผนเพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น และปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จึงเห็นความสำคัญถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ได้มาซึ่งแผนพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง ถ้าหากไม่ทำการศึกษาก็จะทำให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาท้องถิ่นในแง่ของการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ร่วมของประชาชน และทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นไม่ตอบสนองต่อปัญหาความต้องการของประชาชนได้ และสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนาและส่งเสริมให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการมีส่วนร่วมกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ทบทวน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจ การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในบริบทของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี และได้ศึกษากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนา เทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี 4 ด้าน 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงได้ศึกษาและสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยได้นำรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1980) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยที่เป็นตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ความรู้ความเข้าใจ การจูงใจ และทัศนคติ (García, 2021) เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยการมีส่วนร่วมตลอดจนแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจประชากรคือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลบางสีทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมุ่งศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการมีส่วนร่วมกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี ของประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี

3. ขอบเขตด้านเวลา

ดำเนินการระหว่างมกราคม 2565 – เดือนเมษายน 2565

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยประชาชนของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 37,452 คน (เทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี, 2564)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี อายุ 18 ปีขึ้นไป โดยคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973) กำหนดให้ยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ร้อยละ 5 ภายในความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ตามสูตร ดังนี้

$$N = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 5

แทนค่าได้ดังนี้

$$N = \frac{37,452}{1+(37,452 \times (0.05)^2)}$$

$$n = 395.77$$

จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 395.77 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง ตามสัดส่วนของจำนวนประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้รับการออกแบบให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย และสอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัย โดยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีจำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านผู้นำชุมชน 2) ด้านความรู้ความเข้าใจ 3) ด้านการจูงใจ 4) ด้านทัศนคติ เลือกตอบตามความคิดเห็นในข้อคำถาม โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ
 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เลือกตอบตามความคิดเห็นในข้อคำถาม โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
 2. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณา
 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อ
 คำถามนั้นกับประเด็นหลักของเนื้อหา ตามวิธีการของ Rovinelli and Hambleton (1977)
 โดยกำหนดคะแนนไว้ ดังนี้

+1 หมายถึง ข้อคำถามมีเนื้อหาสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีเนื้อหาสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์

เมื่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ทำการประเมินเครื่องมือของการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยนำผลการตรวจสอบของ
 ผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence) โดยใช้สูตร IOC
 ดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

โดย IOC = ดัชนีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยหากดัชนีความสอดคล้อง IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความ
 ตรงในสิ่งที่ต้องการวัด แต่ถ้าค่าของ IOC ต่ำกว่า 0.5 ให้ปรับปรุงข้อคำถามใหม่

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เมื่อทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและปรับปรุงข้อคำถาม
 เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างของประชาชนในเขตของ
 เทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำแบบทดสอบ
 มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-
 coefficient) (Christmann & Van Aelst, 2006) หากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟามากกว่า 0.7 ถือได้ว่า
 แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงตรวจสอบอีกครั้ง แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับ
 สมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวม
 ข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม 400 ฉบับ โดยใช้แบบสอบถามประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป โดยผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ได้แก่

1.1 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Frequency and Percentage) เพื่อใช้อธิบายความถี่และร้อยละของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ลักษณะข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้อธิบายการกระจายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี และตอนที่ 3 ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้อธิบายการกระจายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี และตอนที่ 3 ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี

2. สถิติเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

2.1 การทดสอบที (t-test) ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรสองกลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ โดยใช้สูตร Independent t-test ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ 95

2.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) ค่า F-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร ตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี

โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้สูตรตามวิธีของ LSD (Least Significant Difference)

2.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยในการมีส่วนร่วมกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี ทดสอบโดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เกณฑ์การพิจารณาความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน มีดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553)

0.91 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

0.71 – 0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

0.31 – 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

0.01 – 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สำหรับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็นบวก (+) หมายถึง มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน (ยิ่งตัวแปรหนึ่งมีค่าสูง อีกตัวแปรจะมีค่าสูงตาม) และหากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็นลบ (-) หมายถึง มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางตรงกันข้าม (ยิ่งตัวแปรหนึ่งมีค่าสูง อีกตัวแปรจะยิ่งมีค่าต่ำ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 62.80 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมา มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80 และท้ายสุดมีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/เทียบเท่า จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 รองลงมานุปริญญา/เทียบเท่า จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 และท้ายสุดมีระดับการศึกษาปริญญาโทหรือสูงกว่า จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.80 รองลงมาประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 และท้ายสุดเป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 มีรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาทจำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาทจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.30 และท้ายสุดมีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0

1. ปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, $S.D. = 0.758$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจ มีเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, $S.D. = 0.764$) 2) ด้านผู้นำชุมชน มีเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, $S.D. = 0.761$) 3) ด้านทัศนคติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, $S.D. = 0.756$) 4) ด้านการจูงใจ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, $S.D. = 0.75$) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, $S.D. = 1.013$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ มีเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, $S.D. = 0.767$) 2) ด้านการปฏิบัติการ มีเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, $S.D. = 0.772$) 3) ด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, $S.D. = 1.340$) และ 4) ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, $S.D. = 0.768$)

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยในการมีส่วนร่วมกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี ปัจจัยในการมีส่วนร่วมประกอบด้วย ด้านผู้นำชุมชน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี เท่ากับ .545** .524** .572** .565** ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ตามลำดับ และปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี คือ การจัดประชุมประชาคมยังมีน้อย ควรได้เข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อสนองปัญหาความต้องการของชุมชน ควรให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความ โปร่งใสของการปฏิบัติงาน ประชาชนเข้าร่วมเป็น กรรมการในการติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนา ควรให้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา/ความต้องการของชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนา ควรให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา ในทุกมิติ

อภิปรายผล

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี ภาพรวมปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา มีค่าเฉลี่ยระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ภาพรวมปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจ มีเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ด้านผู้นำชุมชน มีเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3) ด้านทัศนคติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4) ด้านการจูงใจ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา มีค่าเฉลี่ยระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ มีเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ด้านการปฏิบัติการ มีเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) ด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 4) ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับภัทรวรรณ วรเสฏฐ์ธำกูร นพฤทธิ จิตรสายธาร และวันชัย สุขตาม (2563) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจคัดเลือกกิจกรรมหรือโครงการที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาตามแผนพัฒนาตำบลรองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลและได้ร่วมคิดและกำหนดแนวทางการพัฒนา เพื่อแก้ไขลดปัญหาของท้องถิ่นและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การร่วมประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผลเมื่อคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตัดสินใจเลือกโครงการที่ไม่ตรงกับการพัฒนา 2) ด้านการมีส่วนร่วมใน

วางแผนจัดลำดับความสำคัญของปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการวิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญของปัญหารองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมเพื่อร่วมในการวางแผนการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลและมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือและพิจารณาโครงการต่าง ๆ ที่อาจเกิดปัญหาตามแผนพัฒนาตำบล 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ มีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณประโยชน์ของชุมชนและมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมภายในชุมชนรองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมดำเนินการทำกิจกรรมการพัฒนาชุมชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้นในชุมชน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริจาคเงินและสิ่งของเพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและการมีส่วนร่วมในการเชิญชวนให้คนในชุมชนเข้าร่วมปฏิบัติงานในการจัดทำแผนการพัฒนาตำบล 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การดำเนินโครงการกิจกรรมของ องค์การบริหารส่วนตำบล มีการประเมินผลความคุ้มค่าของแผนจากงบประมาณที่ใช้อย่างไรก็ตามได้แก่ มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาตำบลในงานด้านการพัฒนาเพื่อปรับปรุงกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ให้ความเหมาะสมกับตำบลและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ร่วมประชุมในการสรุปผลการดำเนินงานติดตามวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการกิจกรรมที่เกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบล

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน สอดคล้องกับลัดดาวรรณ นนปะติ และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2559) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดละมุด อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามปัจจัยคุณลักษณะ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ รายได้มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านการศึกษาไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการรับรู้ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้กำหนดความเชื่อมั่นไว้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการมีส่วนร่วมกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี ปัจจัยในการมีส่วนร่วมประกอบด้วย ด้านผู้นำชุมชน ด้านความรู้ความ

เข้าใจ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี เท่ากับ .545** .524** .572** .565** ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ตามลำดับ สอดคล้องกับ พงษ์รพี ทองกัญชร และรัฐศิริินทร์ วังกานนท์ (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดอ่างทอง พ.ศ. 2558 – 2561 ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดอ่างทอง พ.ศ. 2558 – 2561 อยู่ในระดับมาก 2. เมื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดอ่างทอง พ.ศ. 2558 – 2561 จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน และเขตที่อยู่อาศัย พบว่าปัจจัยด้านเพศแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดอ่างทอง พ.ศ. 2558 – 2561 ไม่แตกต่างกัน และปัจจัยด้านอายุระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน และเขตที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดอ่างทอง พ.ศ. 2558 – 2561 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3. ปัญหา และอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดอ่างทอง พ.ศ. 2558 – 2561 อยู่ในระดับปานกลาง 4. แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดอ่างทอง พ.ศ. 2558 – 2561 เสนอให้มีการประชาสัมพันธ์แผนพัฒนาจังหวัดรวมถึงกิจกรรมและโครงการภายในแผนพัฒนาจังหวัดผ่านสื่อที่ทันสมัยและเข้าใจง่ายเพื่อให้สอดคล้องกับกระแสของสื่อในยุคปัจจุบัน ควรส่งเสริมให้แผนพัฒนาจังหวัดเป็นแม่แบบในการจัดทำแผนพัฒนาในระดับชุมชนและท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการต่อยอดแผนพัฒนาระดับจังหวัดให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างทั่วถึง เสนอให้เพิ่มระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้มากขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้ประชาชนมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น และเสนอดำเนินการปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างจริงจัง เพื่อให้กิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการในพื้นที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรให้ความสำคัญด้านทัศนคติ และด้านการจูงใจ ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี
2. ควรให้ความสำคัญด้านการประเมินผล และด้านการปฏิบัติการ ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มตัวแปรอื่น ๆ ที่จะศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อเปรียบเทียบในประเด็นอื่น ๆ ของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ควรเพิ่มระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สนับสนุนการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมและครบถ้วนในการจัดทำแผนพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2547). *คู่มือประชาชนสำหรับตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)*. กรุงเทพฯ: กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2548). *คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (แผนยุทธศาสตร์ การพัฒนา แผนพัฒนาสามปีและแผนดำเนินงาน)*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- กิ่งแก้ว สุวรรณศิริ นพพร จันทรนาชู และนรินทร์ สังข์รักษา. (2559). รูปแบบการสร้างเสริมพลังอำนาจชุมชน เพื่อการจัดทำแผนชุมชน. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 9(2), 1787-1801.
- เทศบาลเมืองบางกรวย. (2564). *รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการเพื่อประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการปฏิบัติราชการมิติด้านคุณภาพการให้บริการเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี*. นนทบุรี: เทศบาลเมืองบางกรวย.
- ปิยะมาศ สีนธูพาชี. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารมงกุฎทักษิณ*, 1(1). 20-38.
- อนุพนธ์ จิติวร. (2552). *ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องและปัญหาในกระบวนการจัดทำแผนชุมชนของเทศบาลเมือง จันทบุรี* (รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Christmann, A., & Van Aelst, S. (2006). Robust estimation of Cronbach's alpha. *Journal of Multivariate Analysis*, 97(7), 1660–1674
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity. *World development*, 8(3), 213-235.
- García, I. (2021). Leadership training as an alternative to neoliberalism: A model for community development. *Community Development*, 52(4), 440-458.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of Criterion referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.
- Yamane, T. (1973). *Statistics an Introduction Analysis*. New York: Harper & Row.